

Amsterdam, oktober 2006
In opdracht van het Ministerie van Financiën

Waarborg- en garantiefondsen

Een inventariserend onderzoek naar omvang en activiteiten van de sector

dr. Jorna Leenheer

“De wetenschap dat het goed is”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

SEO-rapport nr. 931

ISBN-10: 90-6733-363-8

ISBN-13: 978-90-6733-363-4

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	i
1 Inleiding.....	1
2 Onderzoekresultaten	3
2.1 Response	3
2.1.1 Onderzoekspopulatie en benadering fondsen	3
2.1.2 Response en Onderzoeksbasis	4
2.2 Organisatiekarakteristieken	4
2.3 Activiteiten.....	7
2.4 Risicoprofiel.....	9
2.4.1 Aantal potentieel begunstigden	9
2.4.2 Premiebetaling.....	10
2.4.3 Uitbetalingsverplichtingen.....	12
2.4.4 Afdekken van risico.....	15
3 Onderzoeksverantwoording	17
Bijlage I Brief (na telefonisch contact)	21
Bijlage II Notitie	23
Bijlage III Brief ministerie van Financiën	25
Bijlage IV Vragenlijst	27
Bijlage V Brief (geen telefonisch contact).....	35

Samenvatting

Dit door SEO Economisch Onderzoek uitgevoerde onderzoek heeft tot doel te inventariseren hoeveel waarborg- en garantiefondsen er in Nederland zijn en in welke modaliteiten zij voorkomen, dit ter voorbereiding op de mogelijke vrijstelling van het verbod van de *Wet op het financieel toezicht* voor waarborg- en garantiefondsen om zonder schadeverzekeringvergunning waarborgen of garanties aan te bieden.

Uit het onderzoek blijkt dat in Nederland tussen 98 en 109 waarborg- en garantiefondsen actief zijn ten behoeve van consumenten, bedrijven of beroepsgroepen¹. Daarvan staat zeventig procent geregistreerd bij de Kamer van Koophandel als waarborg- en garantiefonds en de overige niet. Het register bevat echter ook waarborg- en garantiefondsen die onder overheidstoezicht staan, een beroep kunnen doen op een van overheidswege verstrekte garantie of die actief zijn ten behoeve van een besloten groep (zoals personeelsfondsen); deze zijn als zodanig niet relevant voor de op te stellen ministeriële regeling, omdat de wet deze al uitzondert van het verbod.

De meeste fondsen bestaan al lang: circa zeventig procent langer dan tien jaar. Geen van de fondsen is in het afgelopen jaar opgericht. Vrijwel alle fondsen zijn actief als stichting. De fondsen zijn in een scala van sectoren actief. De vier meest voorkomende sectoren zijn: woningbouw en woninginterieur, onderwijs en educatie, vervoer en transport en vrije tijd en recreatie. Ongeveer de helft van de fondsen is actief ten behoeve van consumenten, een derde ten behoeve van bedrijven of instellingen en de overige ten behoeve van een beroepsgroep.

Ongeveer driekwart van de waarborg- en garantiefondsen geeft daadwerkelijk garanties of waarborgen af; dit komt neer op 73 tot 81 fondsen in Nederland. De garantievorm die het meeste voorkomt is de garantie voor faillissement of wanbetaling. Daarnaast komen voor: garanties voor gebrekkige of niet-levering van producten of diensten, garanties voor materiële schade en borgstellingen voor leningen. Sommige fondsen combineren verschillende garanties; daarbij komt de combinatie van een garantie voor faillissement of wanbetaling en garanties voor gebrekkige of niet-levering van producten of diensten het meest voor. Ongeveer een kwart van de waarborg- en garantiefondsen die zich als zodanig uitgeven, geven niet daadwerkelijk garanties of waarborgen af, maar houden zich bezig met het doen van incidentele giften of het afgeven van een keurmerk.

Ruim veertig procent van de waarborg- en garantiefondsen heeft minder dan duizend potentieel begunstigden. Veel fondsen blijken het aantal potentieel begunstigden niet te kennen. De meeste fondsen (72 procent) heffen rechtstreeks premies; de fondsen die dat niet doen vallen terug op een achterliggende vereniging of organisatie. Dit is in veel gevallen een brancheorganisatie.

Ruim de helft van de waarborg- en garantiefondsen (zestig procent) keert minder dan jaarlijks uit. De meeste fondsen (bijna 75 procent) hebben doorgaans te maken met één begunstigde per uitkeringsgebeurtenis. Slechts bij vier procent van de fondsen zijn er doorgaans meer dan

¹ Het gaat hier om waarborg- en garantiefondsen die niet onder overheidstoezicht staan, geen beroep kunnen doen op een van overheidswege verstrekte garantie en niet werken binnen een beperkte kring.

tweehonderd gedupeerden per gebeurtenis. Ruim zestig procent van de fondsen kent een gemiddeld compensatiebedrag dat lager is dan € 5.000. Daarnaast heeft zeventien procent van de fondsen een gemiddeld uitkeringsbedrag per gedupeerde hoger dan € 50.000. Voor een derde is een dergelijk hoog uitkeringsbedrag van € 50.000 maximaal mogelijk.

1 Inleiding

De overheid heeft thans de *Wet op het financieel toezicht* in voorbereiding die onder andere het toezicht op de verzekeringbranche regelt. Deze nieuwe wet zal per 1 januari 2007 de huidige toezichtwetgeving vervangen. Onder de huidige toezichtwetgeving moeten alle ondernemingen die verzekeringen aanbieden aan de eisen van de wet voor verzekeraars voldoen. Deze ondernemingen werken onder een verzekeringsvergunning van De Nederlandsche Bank en dienen te voldoen aan toezichtseisen, zoals het aanhouden van vermogen en het rapporteren aan De Nederlandsche Bank.

In de markt zijn verschillende soorten waarborg- en garantiefondsen actief. De term waarborg- en garantiefondsen wordt in de markt dan ook verschillend gebruikt. Sommige waarborg- en garantiefondsen verrichten activiteiten die dicht tegen het verzekeringsbegrip aanliggen of zelfs daaraan raken. Men kan denken aan het borg staan voor leningen of het afgeven van garanties voor faillissement en wanbetaling, gebrekkige of niet-levering of materiële schade. Aan de andere kant kunnen waarborg- en garantiefondsen duidelijk van verzekeraars verschillen gegeven hun werkzaamheden, het specifieke karakter van deze fondsen, hun bijzondere doelstelling en de maatschappelijke rol die zij vaak hebben. Ook hebben zij doorgaans geen winstoogmerk. Daarom is besloten om in de *Wet op het financieel toezicht* een eigen regime voor deze fondsen in het leven te roepen.

Het uitgangspunt van dit eigen regime is het in de *Wet op het financieel toezicht* opgenomen verbod voor het optreden als waarborg- of garantiefonds in de zin van deze wet voor fondsen die *geen* verzekeringsvergunning hebben. Op basis van de *Wet op het financieel toezicht* zijn fondsen die een beroep kunnen doen op een van overheidswege verstrekte garantie, of die onder overheidstoezicht staan, van het verbod vrijgesteld. Ook fondsen die binnen een beperkte kring werken, zoals personeelsfondsen, zijn vrijgesteld.

Bij ministeriële regeling kunnen ook andere fondsen van het hierboven omschreven verbod uit de *Wet op het financieel toezicht* worden vrijgesteld. Dit door SEO Economisch Onderzoek uitgevoerde onderzoek heeft tot doel te inventariseren hoeveel waarborg- en garantiefondsen in de zin van de *Wet op het financieel toezicht* er in Nederland zijn en in welke modaliteiten zij voorkomen. Waarborg- en garantiefondsen kunnen zodoende verschillen in juridische vorm, activiteiten en naamgeving. Het onderzoek gaat onder meer in op: de (beroeps)sector waarin de fondsen actief zijn, hun verbondenheid met andere (moeder) organisaties, de activiteiten van de fondsen, de grootte van de fondsen, het risico dat zij lopen en de wijze waarop zij dit risico afdekken. De resultaten van het onderzoek kunnen worden gebruikt om te bepalen of ook andere fondsen dan in de wet genoemd voor een vrijstelling van het verbod in aanmerking kunnen komen.

Hoofdstuk 2 presenteert de resultaten van het onderzoek. Hoofdstuk 3 bevat de onderzoeksverantwoording.

2 Onderzoeksresultaten

2.1 Response

2.1.1 Onderzoekspopulatie en benadering fondsen

Ten behoeve van het onderzoek zijn 226 (potentiële) waarborg- en garantiefondsen getraceerd. Het gaat om 159 fondsen die als zodanig zijn geregistreerd bij de Kamer van Koophandel en daarnaast 67 niet-geregistreerde fondsen. Criterium voor het opnemen van een niet-geregistreerd fonds in de onderzoekspopulatie is dat de instelling zich als waarborg- en garantiefonds presenteert (meestal via de naamgeving) en mogelijk waarborgen en garanties afgeeft zoals bedoeld in het kader van dit onderzoek.

Alle fondsen zijn telefonisch benaderd (zie de bijlage voor de exacte procedure). Tabel 1 geeft een overzicht van de benaderde waarborg- en garantiefondsen; de aantallen zijn opgesplitst naar fondsen uit de Kamer van Koophandel (KvK-lijst) en niet-geregistreerde fondsen (additionele lijst).

Tabel 1 Overzicht benaderde waarborg- en garantiefondsen

	Totaal		KvK-lijst		Additionele lijst	
Fonds staat onder overheidstoezicht of kan beroep doen op overheidsgarantie	6		6		0	
Telefonisch contact	144		101		43	
- documentatie + weblink verstuurd		97		67		30
- geliquideerd of inactief		25		14		11
- geen waarborg- of garantiefonds		16		15		1
- weigert deelname		6		5		1
Juiste contactpersoon niet bereikt	29		21		8	
Ontbrekend of onjuist telefoonnummer: brief verstuurd, maar geen contact gehad	47		31		16	
Totaal	226		159		67	

Bij 144 fondsen is telefonisch contact geweest met een relevante contactpersoon. Een relevante contactpersoon is iemand die voldoende van het fonds op de hoogte is om de vragenlijst in te vullen. Bij het telefonische contact bleek soms dat het niet om een waarborg- of garantiefonds ging (zestien keer). Dit betrof vrijwel steeds foutief geregistreerde instellingen in het register van de Kamer van Koophandel. Daarnaast bleek een aantal fondsen inactief te zijn of opgeheven (25 keer). Ook weigerden zes fondsen expliciet hun deelname.

Tenslotte zijn er 78 fondsen (27+51) waarmee geen telefonisch contact mogelijk is geweest. Bij een deel (27) kwam dit omdat de contactpersoon gedurende de onderzoeksperiode (augustus, dus vakantieperiode) niet bereikbaar was. Met 51 fondsen is in het geheel geen contact geweest. Het ging om fondsen waarvan het telefoonnummer incorrect of niet beschikbaar was; in dat geval is contact gezocht per brief, maar hierop is door deze 51 fondsen niet gereageerd.

2.1.2 Response en Onderzoeksbasis

In totaal zijn 97 vragenlijsten verstuurd; van zestig fondsen is de vragenlijst ingevuld terug ontvangen. Dit komt neer op een responsepercentage van 62 procent ($60/97 * 100$ procent); dit is hoog voor een enquête onder bedrijven of instellingen.

Aan de hand van telefonische gesprekken, gegevens uit het KvK-register en informatie via websites, is over een aantal fondsen die niet aan de enquête deelnemen, toch de nodige informatie beschikbaar. Zodoende is de informatie in paragraaf 2.2 gebaseerd op een groter aantal fondsen. Bij de tabellen is steeds aangegeven op hoeveel waarnemingen de betreffende statistieken zijn gebaseerd. Paragraaf 2.3 en 2.4 zijn puur gebaseerd op de informatie van respondenten.

2.2 Organisatiekarakteristieken

Van de 226 fondsen op de groslijst is ongeveer de helft (46 procent) daadwerkelijk een waarborg- en garantiefonds dat niet onder overheidstoezicht staat, geen beroep kan doen op een van overheidswege verstrekte garantie, geen verzekeringsvergunning heeft en niet ten behoeve van een beperkte kring optreedt (zoals personeelsfonds) (zie tabel 2, categorieën D tot en met H). Met andere woorden, er zijn naar schatting tussen 98 en 109 waarborg- en garantiefondsen in Nederland actief ten behoeve van consumenten, bedrijven en beroepsgroepen (categorieën A, B en C). Hier gaat de aandacht naar uit in dit onderzoek.

Tabel 2 Basiskarakteristieken van onderzochte fondsen in Nederland

	Geschat aantal		Respondenten
A Fonds voor consumenten	46-53	22%	18
B Fonds ten behoeve van bedrijven of instellingen	36-40	17%	13
C Fonds ten behoeve van beroepsgroep	16	7%	4
D Fonds voor personeel van één of meer instellingen	14-16	7%	5
	15-16	7%	3
E Beheerders van Derdengelden	25-30	12%	3
F Geliquideerd of niet meer actief	39-45	19%	7
G Geen waarborg- en garantiefonds	23	10%	7
H verzekeraar/onder overheidstoezicht/ overheidsgarantie			
	214-239	100%	60
Totaal			

Het aantal inmiddels opgeheven fondsen is groot (twaalf procent) (categorie F), evenals het aantal fondsen dat al onder toezicht staat of beroep kan doen op een overheidsgarantie (tien procent) (categorie H). Onder de zeven fondsen onder toezicht die de vragenlijst invulden, bevonden zich twee vergunninghoudende verzekeraars, drie fondsen die onder overheidstoezicht staan en twee fondsen die een beroep kunnen doen op een overheidsgarantie.

Het rapport gaat vanaf hier enkel nog in op waarborg- en garantiefondsen die opereren ten behoeve van consumenten, bedrijven of instellingen of beroepsgroepen (categorieën A, B en C in Tabel 2). Van deze fondsen is 48 procent actief ten behoeve van consumenten, 37 procent ten behoeve van bedrijven of instellingen en vijftien procent ten behoeve van een beroepsgroep. Tabel 3 toont een aantal organisatorische karakteristieken van deze fondsen.

Tabel 3 Organisatiekarakteristieken van waarborg- en garantiefondsen voor consumenten, bedrijven en instellingen en beroepsgroepen

Karakteristiek	Categorieën	Frequentie (percentage)
Doelgroep	Consumenten	48%
	Bedrijven en instellingen	37%
	Beroepsgroep	15%
Bestaansduur	Korter dan 1 jaar	0%
	1-3 jaar	11%
	3-10 jaar	18%
	Langer dan 10 jaar	71%
Juridische vorm	Stichting	94%
	Vereniging	5%
	VOF	2%
Sector	Woning- en woninginterieur	19%
	Onderwijs	16%
	Reizen en vervoer	15%
	Recreatie en vrijetijdsbesteding	13%
	Zorg en welzijn	10%
	Land- en tuinbouw	3%
	Anders	24%

Gebaseerd op respectievelijk x, 65, 65 en 68 waarnemingen

De meeste fondsen bestaan al lang. Maar liefst 71 procent van de fondsen bestaat langer dan tien jaar en achttien procent tussen drie en tien jaar. Slechts elf procent bestaat korter dan drie jaar en geen enkel fonds is in het afgelopen jaar opgericht.

Het overgrote deel van de fondsen opereert als stichting (94 procent). Daarnaast komt ook de juridische vorm ‘vereniging’ enkele keren voor (vijf procent). Twee procent van de fondsen (dit komt neer op één fonds) opereert als VOF.

Wat opvalt is dat waarborg- en garantiefondsen in tal van sectoren actief zijn. De sector woningbouw en interieur wordt het meest genoemd (negentien procent). Dit betreft wel een tamelijk brede categorie: van parketvloeren tot betonbedrijven en voor zowel consumenten als bedrijven. Daarnaast komen onderwijs en opleiding (zestien procent), reizen en vervoer (vijftien procent) en recreatie en vrijetijdsbesteding (dertien procent) vaak voor. Bijna een kwart (24 procent) van de fondsen behoort niet tot de zes genoemde categorieën in de vragenlijst. De volgende sectoren komen daarbij onder meer voor:

- Congres- en evenementenorganisatie
- Wasserij en reiniging
- Mode en textiel
- Autoschade en reparatie
- ICT
- Infrastructurele bouw

Van de 35 geënquêteerde waarborg- en garantiefondsen die actief zijn ten behoeve van consumenten, bedrijven of beroepsgroepen geven er zestien (46 procent) aan verbonden te zijn met een andere organisatie. Vrij vaak gaat het dan om een branche- of beroepsvereniging (zeven fondsen). Daarnaast gaat het eenmaal om een commercieel bedrijf. Verbondenheid met een financiële instelling of vakbonden komt niet voor. De andere verbintenissen (acht fondsen) vallen in de categorie 'overig'. Nadere inspectie leert dat het hier vaak gaat om een verbintenis met een andere stichting of vereniging of een samenwerkingsverband van bedrijven of producenten (maar geen brancheorganisatie).

2.3 Activiteiten

Deze paragraaf beperkt zich tot de respondenten die waarborg- en garantiefondsen zijn ten behoeve van consumenten, bedrijven of instellingen of beroepsgroepen (categorieën A, B en C in Tabel 2). Het gaat om 35 respondenten.

Tabel 4 laat zien dat 74 procent van de waarborg- en garantiefondsen daadwerkelijk garanties en waarborgen afgeeft. De garanties voor faillissement of wanbetaling komen het meest voor: 49 procent van de fondsen geeft deze af.

De 26 procent van de fondsen die geen waarborgen of garanties afgeeft, doet incidenteel vrijblijvende giften aan personen of instellingen, geeft een keurmerk af of beperkt zich tot het geven van advies en kwaliteitsverbetering van product of dienst. Hieraan zijn geen bindende financiële verplichtingen verbonden.

Meer dan een derde van de fondsen (37 procent) geeft aan activiteiten te ontplooiën ter bevordering van de kwaliteit van een product of dienst of het consumentenvertrouwen. Daarnaast komen ook advies aan deelnemers (twintig procent) en onderzoek ten behoeve van deelnemers (veertien procent) voor als aanvulling op de kerntaak van het afgeven van garanties, waarborgen en keurmerken of het doen van giften.

Tabel 4 Activiteiten van waarborg- en garantiefondsen

Karakteristiek	Frequentie (percentage)	Aantal fondsen in steekproef
Garanties en waarborgen	74%	26
- Garanties afgeven voor faillissement of wanbetaling	49%	17
- Garanties afgeven voor gebrekkige of niet-levering van producten of diensten	26%	9
- Garanties afgeven voor materiële schade	23%	8
- Borg staan voor leningen	11%	4
- Garanties afgeven voor ziekte arbeidsongeschiktheid of werkloosheid	9%	3
Overige		
- Het afgeven van een keurmerk	20%	7
- Vrijblijvend doen van giften en ondersteuning	11%	4
- Het bevorderen van de kwaliteit van een product of dienst of het consumentenvertrouwen	37%	13
- Advies aan deelnemers	20%	7
- Onderzoek ten behoeve van deelnemers	14%	5

Gebaseerd op 35 waarnemingen

Een deel van de fondsen (26 procent, negen fondsen in totaal) geeft verschillende soorten garanties en waarborgen af. Tabel 5 geeft aan welke combinaties voorkomen. Borgstellingen voor leningen worden nooit gecombineerd met andere garantievormen. De meest voorkomende combinatie is tussen garanties voor faillissement of wanbetaling en garanties voor gebrekkige of niet-levering van producten of diensten. Daarnaast zijn er een aantal fondsen die het afgeven van een garantie combineren met het afgeven van een keurmerk.

Tabel 5 Combinaties van waarborgen en garanties gegeven door een fonds

	F/W	LEV	LEN	SCH	Z/W
Faillissement/wanbetaling (F/W)	N.v.t.	X	-	X	X
Slechte/ geen Levering (LEV)	X	N.v.t.	-	X	X
Leningen (LEN)	-	-	N.v.t.	-	-
Materiele Schade (SCH)	X	X	-	N.v.t.	-
Ziekte/werkloosheid (Z/W)	X	X	-	-	N.v.t.

X: combinatie van garanties komt voor; - combinatie komt niet voor

Tabel 6 laat zien ten behoeve van welke doelgroepen de verschillende garanties en waarborgen worden afgegeven. Daarbij valt op dat geen van de borgstellingen ten behoeve van consumenten plaatsvindt. De garanties voor gebrekkige of niet-levering van producten of diensten en materiële schade komen niet voor ten behoeve van beroepsgroepen. Daarbij dient wel te worden

opgemerkt dat het aantal waarborg- en garantiefondsen ten behoeve van beroepsgroepen sowieso niet groot is (slechts vier respondenten).

Tabel 6 Doelgroepen van waarborgen en garanties

	Fonds t.b.v. consumenten	Fonds t.b.v. bedrijven	Fonds t.b.v. beroepsgroep
Garanties voor faillissement en wanbetaling	X	X	X
Garanties afgeven voor gebrekkige of niet-levering van producten of diensten	X	X	-
Garanties afgeven voor materiële schade	X	X	-
Borg staan voor leningen	-	X	X
Garanties afgeven voor ziekte arbeidsongeschiktheid of werkloosheid	X	X	X

X: komt voor; - komt niet voor

Het merendeel van de fondsen (58 procent) biedt rechtstreeks waarborgen en/of garanties aan potentieel begunstigen aan. De andere fondsen bieden deze aan via tussenliggende organisaties (27 procent) of zowel rechtstreeks als via tussenliggende organisaties (vijftien procent). De meeste fondsen geven waarborgen en garanties af ten behoeve van derden (89 procent). Daarnaast geeft elf procent waarborgen en garanties af ten behoeve van verbonden organisaties of ondernemingen.

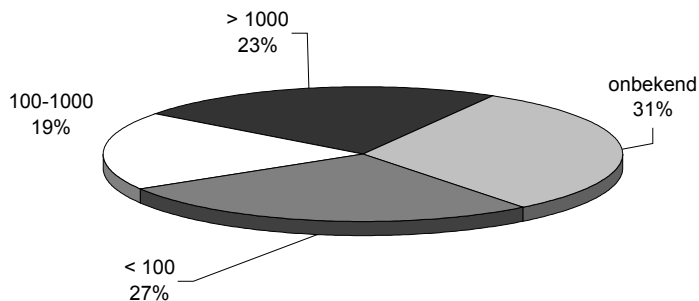
2.4 Risicoprofiel

Deze paragraaf beperkt zich tot de fondsen die daadwerkelijk waarborgen of garanties afgeeft ten behoeve van consumenten, bedrijven of beroepsgroepen (26 respondenten). Sommige vragen zijn niet door alle respondenten beantwoord; we geven dit steeds aan bij behandeling. Aangezien het aantal respondenten waarop de informatie in deze paragraaf is gebaseerd vrij klein is (26 fondsen of minder), moeten de resultaten als tentatief worden beschouwd.

2.4.1 Aantal potentieel begunstigen

Er bestaat een grote variatie in het aantal potentieel begunstigen dat een fonds heeft. Dit is samengevat in figuur 1. Ongeveer een kwart van de fondsen (27 procent) geeft aan minder dan honderd begunstigen te hebben. Daarnaast heeft negentien procent tussen 100 en 1000 begunstigen en 23 procent meer dan duizend potentieel begunstigen. Verder valt op dat een flink deel van de fondsen het aantal potentieel begunstigen niet kan inschatten (31 procent). Dit maakt het automatisch ook moeilijk voor een fonds om de bedrijfsrisico's goed te kunnen inschatten. Het niet kunnen inschatten van het aantal begunstigen is minder vreemd dan het wellicht op het eerste gezicht lijkt. Veel fondsen zijn gelieerd aan een brancheorganisatie en de potentieel begunstigen zijn in dat geval vaak klanten van de leden van deze organisatie. In de

categorie boven 1000 potentieel begunstigen worden aantallen van 1100, 5500, 170.000, 200.000 en vijf miljoen (ongeveer gelijk aan het totale aantal huishoudens In Nederland) genoemd.

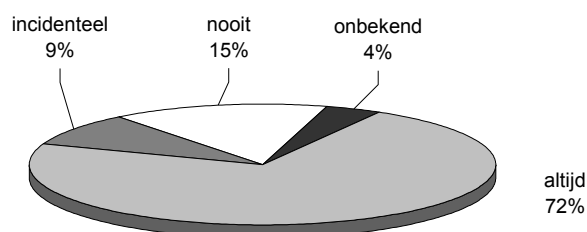

Figuur 1: Aantal potentieel begunstigen per fonds

2.4.2 Premiebetaling

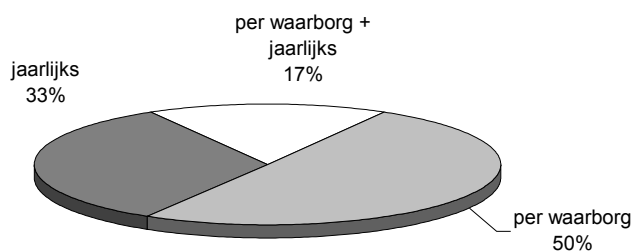
Van de 26 fondsen ontvangen 21 fondsen rechtstreeks premies (81 procent), waarvan twee incidenteel en de rest altijd (zie Figuur 2). De twee fondsen die slechts incidenteel premies ontvangen, geven beide aan dat betalingen afhankelijk zijn van de vermogenspositie van het fonds, dan wel of er uitkeringen hebben plaatsgevonden. Beide fondsen zijn actief ten behoeve van bedrijven.

Vier fondsen geven aan geen rechtstreekse premie te heffen (vijftien procent). Bij één van de fondsen zonder premiebetalingen worden de verplichtingen omgeslagen naar de leden. Twee andere fondsen zijn onderdeel van een branchevereniging waarvan zij betalingen ontvangen. Voor een vierde fonds is het onduidelijk hoe hij aan zijn middelen komt. Eén fonds heeft de vragen over premieheffing niet beantwoord.

Figuur 2: Premieheffing

Aan de negentien fondsen die altijd premie heffen is gevraagd aan te geven hoe deze premie wordt geheven (zie Figuur 3). De helft van deze fondsen vraagt een eenmalige bijdrage per begunstigde of waarborg (negen fondsen). Bij ongeveer eenderde van de fondsen (33 procent) die premies vragen, vindt een jaarlijkse premiebetaling plaats (zeven fondsen). Tenslotte zijn er drie fondsen (zeventien procent) die zowel een premie per waarborg vragen als een jaarlijkse premie (bijvoorbeeld om kosten van de administratie te financieren).

Figuur 3: Wijze van premiebetaling

In het geval van een jaarlijkse premie is deze voor vier fondsen lager dan € 1.000, voor vier fondsen hoger dan € 1.000 en voor één fonds is de premie uitgedrukt als een (niet nader gedefinieerd) percentage van de borgstelling. Een fonds heeft geen specificatie van de premiesom gegeven. Bij een eenmalige premie per waarborg of begunstigde blijkt deze voor zes fondsen als percentage van de waarborgsom te worden uitgedrukt. Daarnaast wordt driemaal een bedrag onder € 1.000 genoemd en driemaal boven € 1.000.

Niet altijd worden de premies betaald door de potentieel begunstigten; tabel 7 laat zien dat er vele combinaties van premiebetalers en potentieel begunstigten voorkomen. Opvallend is dat in het geval dat de leden van een beroepsgroep de potentieel begunstigten zijn niet zijzelf maar bedrijven of consumenten de premie betalen.

Tabel 7 Premiebetaling

Premiebetaler:	Fonds t.b.v. consumenten	Fonds t.b.v. bedrijven	Fonds t.b.v. beroepsgroep
Consumenten	X	X	X
Leden van beroepsgroep of brancheorganisatie	X	X	-
Bedrijven	X	X	X
Stichting/ Vereniging	X	X	-

X: komt voor; - komt niet voor

2.4.3 Uitbetalingsverplichtingen

De betalingsverplichtingen van een fonds hangen af van hoe vaak men moet uitkeren, het aantal gedupeerden per gebeurtenis en het compensatiebedrag per gebeurtenis per gedupeerde. De onzekerheid in de betalingsverplichtingen hangt af van de frequentie van uitkeren. Bij infrequente uitbetalingen zijn de schommelingen (en dus de onzekerheid) van jaar tot jaar in de verplichtingen groot. Vele jaren zonder compensatieverplichtingen kunnen worden gevolgd door een jaar van hoge verplichtingen. Daarnaast hangt de onzekerheid in de betalingsverplichtingen af van het verschil tussen het gemiddelde aantal gedupeerden en het maximum aantal gedupeerden per gebeurtenis en het verschil tussen het gemiddelde compensatiebedrag en het maximale compensatiebedrag per gedupeerde per gebeurtenis. Een groot verschil duidt op grote betalingsschommelingen.

De tabellen 8 tot en met 10 geven informatie over de betalingsverplichtingen en het risicoprofiel van de 26 fondsen die daadwerkelijk waarborgen en garanties afgeven. Sommige fondsen hebben deze vragen niet ingevuld. Daarom staat steeds aangegeven op hoeveel waarnemingen de cijfers zijn gebaseerd.

De frequentie van uitkeren varieert behoorlijk tussen de fondsen. De meeste fondsen (zestig procent) keren minder dan jaarlijks uit, 28 procent keert zelfs minder dan eens in de tien jaar uit (Tabel 8). Daarnaast keert meer dan een kwart (28 procent) vaker dan vijf keer per jaar uit en twaalf procent zelfs meer dan tien keer per jaar.

Tabel 8 Frequentie van uitkeren door het fonds

Frequentie	
>10 keer per jaar	12%
5-10 keer per jaar	16%
1-5 keer per jaar	12%
Minder dan jaarlijks, vaker dan 1 keer in 10 jaar	32%
Minder vaak dan eens in 10 jaar	28%
Totaal	100%

Aantal waarnemingen: 25

Het blijkt dat bij de meeste fondsen (75 procent) gemiddeld één gedupeerde per schadegebeurtenis voorkomt (Tabel 9). Bij een aantal van de fondsen is het maximale aantal gedupeerden per gebeurtenis hoger dan het gemiddelde. Geen van de fondsen verspringt echter meer dan één antwoordcategorie.

Tabel 9 Aantal gedupeerden per gebeurtenis

	Gemiddeld	Maximaal
Meestal 1 gedupeerde	75%	67%
1-10 gedupeerden	13%	13%
10-50 gedupeerden	8%	13%
50-200 gedupeerden	0%	4%
Meer dan 200	4%	4%

Aantal waarnemingen: 24

Het gemiddelde compensatiebedrag is door 22 fondsen ingevuld (tabel 10). Daarnaast zijn er twee fondsen die het gemiddelde compensatiebedrag niet hebben ingevuld, maar bij het maximale compensatiebedrag boven € 50.000 aangaven. We hebben deze fondsen bij de hoogste 'gemiddelde' categorie ingedeeld. De meeste fondsen kennen een laag compensatiebedrag per gebeurtenis (per gedupeerde): 63 procent geeft een gemiddeld compensatiebedrag aan onder € 5.000 en 25 procent zelfs onder € 1.000. Toch komen ook veel hogere compensatiebedragen voor. Zeventien procent van de fondsen kent een gemiddeld compensatiebedrag van meer dan € 50.000. Het maximale compensatiebedrag valt meestal hoger uit dan het gemiddelde. Daarbij geeft 33 procent aan dat het compensatiebedrag boven € 50.000 kan uitkomen. Het is niet bekend of het fonds ook daadwerkelijk wel eens tot een dergelijke grote uitbetaling heeft moeten overgaan.

Tabel 10 Compensatiebedrag per gebeurtenis per gedupeerde

	Gemiddeld	Maximaal
< € 1.000 per gebeurtenis	25%	13%
€ 1.000- € 5.000 per gebeurtenis	38%	17%
€ 5.000 - € 10.000 per gebeurtenis	8%	13%
€ 10.000 - € 50.000 per gebeurtenis	13%	25%
Meer dan € 50.000 per gebeurtenis	17%	33%

Aantal waarnemingen: 22+2

Het gemiddelde compensatiebedrag per schadegebeurtenis is uitgesplitst naar doelgroep (tabel 11). Daaruit blijkt dat hoge compensatiebedragen (boven € 50.000) zowel voorkomen onder fondsen voor consumenten en voor bedrijven of instellingen. Dit geldt overigens ook voor de lage compensatiebedragen.

Tabel 11 Gemiddeld compensatiebedrag en doelgroepen

	Fonds t.b.v. consumenten	Fonds t.b.v. bedrijven	Fonds t.b.v. beroepsgroep
< € 1.000	X	X	X
€ 1.000- € 5.000	X	X	-
€ 5.000 - € 10.000	-	X	X
€ 10.000 - € 50.000	-	X	-
Meer dan € 50.000	X	X	-

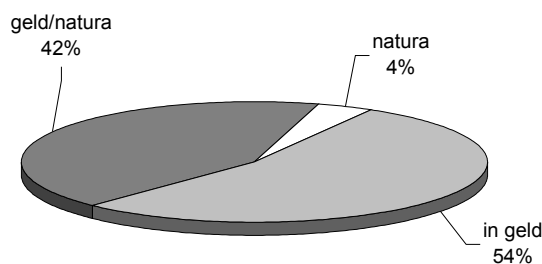
X: komt voor; - komt niet voor

Tabel 12 Uitkeringsprofielen: frequentie en compensatiebedrag

Compensatiebedrag	Uitkeringen	
	Frequent: Meer dan jaarlijks	Infrequent: Minder dan jaarlijks
< € 5.000	9	6
> € 5.000	1	8

Na kruising van de uitkeringsfrequentie en het gemiddelde compensatiebedrag ontstaan vier uitkeringsprofielen (Tabel 12). Wat opvalt is dat twee profielen vaak voorkomen: frequente lage uitkeringen (acht fondsen) en infrequente hoge uitkeringen (negen fondsen). Bij infrequente hoge uitbetalingen zijn de schommelingen van jaar tot jaar in de verplichtingen hoog. Vele jaren zonder compensatieverplichtingen kunnen worden gevolgd door een jaar van zeer hoge verplichtingen. Daarbij valt op dat de twee fondsen die incidenteel premie heffen (alleen naar behoefte) en het fonds dat nooit premie heft beide in deze categorie vallen. Het is moeilijk dit type fonds naar sector in te delen: alle sectoren behalve zorg en welzijn komen binnen dit type terug.

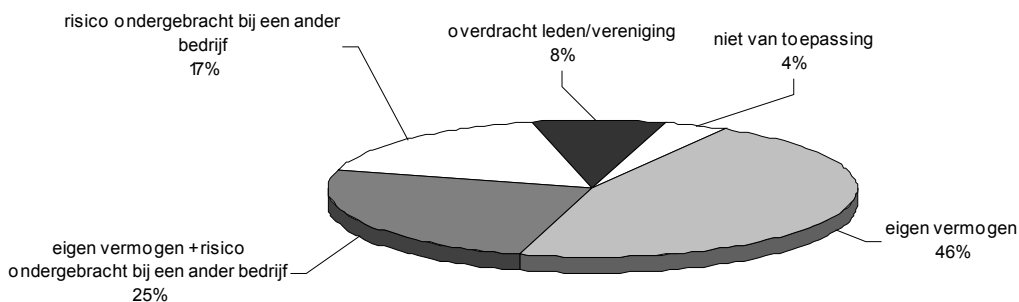
Compensatie kan plaatsvinden in geld, in natura of in een combinatie van deze twee. Van de fondsen die daadwerkelijk waarborgen en garanties afgeven compenseert meer dan de helft enkel in geld (Figuur 4). Daarnaast compenseert 42 procent zowel in geld als in natura. Beide vormen komen zowel voor bij fondsen ten behoeve van consumenten, bedrijven en beroepsgroepen. Slechts één fonds (het gaat hier om een fonds ten behoeve van consumenten) compenseert louter in natura.

Figuur 4: Wijze van compensatie aan gedupeerden

2.4.4 Afdekken van risico

Van de 24 fondsen geven elf fondsen (46 procent) aan hun risico's puur af te dekken met eigen vermogen (Figuur 5). Eén fonds geeft aan volledig met eigen vermogen af te dekken, maar dat in extreme omstandigheden de leden bijspringen. Vier fondsen (zeventien procent) hebben hun risico volledig ondergebracht bij een vergunninghoudende verzekeraar. Zes fondsen (25 procent) dekken hun risico deels af met eigen vermogen, maar hebben ook een deel van hun risico ondergebracht bij een ander bedrijf: vier fondsen bij een vergunninghoudende verzekeraar, één bij een niet-vergunninghoudend bedrijf en één fonds geeft niet aan of de het bedrijf over een vergunning beschikt. Daarnaast zijn er twee fondsen die hun risico volledig naar de leden hebben overgedragen van de achterliggende vereniging. In het geval het fonds tot uitbetaling moet komen dragen de leden, dan wel de vereniging financieel bij. Eén fonds geeft aan dat de vraag niet van toepassing is, omdat het fonds thans geen begunstigen heeft.

Figuur 5: Wijze waarop risico wordt afgedekt

3 Onderzoeksverantwoording

Benadering waarborg- en garantiefondsen

Vooronderzoek

Om achtergrondinformatie over het onderwerp van onderzoek te verkrijgen en het bestaan van fondsen op het spoor te komen, is met een aantal instellingen en specialisten gesproken. Contact heeft plaatsgevonden met de volgende instellingen:

- Ministerie van Financiën (de opdrachtgever);
- De Nederlandsche Bank;
- Autoriteit Financiële Markten;
- Verbond van Verzekeraars.

Om de onderzoekspopulatie samen te stellen is gebruik gemaakt van het register van de Kamer van Koophandel. Daaruit werd een lijst van 159 instellingen geëxtraheerd die geregistreerd staan als waarborg- en garantiefonds (code 67204). Via de informanten maar vooral via internet zijn 67 waarborg- en garantiefondsen geregistreerd. Daarbij zijn in zoekmachines (zoals www.google.nl) en adressenbestanden (zoals 2miljoen.nl) termen zoals ‘waarborgfonds’, ‘garantiefonds’, ‘schadefonds’ en ‘borgstellingfonds’ ingegeven. Een fonds is enkel opgenomen in de lijst als de informatie deed vermoeden dat het om een waarborg- en garantiefonds gaat zoals in de *Wet op het financieel toezicht* is bedoeld. De term garantiefonds wordt bijvoorbeeld ook door financiële instellingen gebruikt om financiële producten met enige zekerheidsconstructie (zoals zogenaamd ‘clickfonds’). Dergelijke fondsen werden niet in de onderzoekspopulatie opgenomen.

Door het ministerie van Financiën is een lijst beschikbaar gesteld van waarborg- en garantiefondsen die onder overheidstoezicht staan. Daaruit bleek dat zes van deze fondsen ook in de KvK-lijst voorkomen; deze fondsen werden verder niet benaderd.

Wijze van dataverzameling

Alle overige fondsen zijn benaderd in augustus 2006. Doelstelling was om een contactpersoon te spreken te krijgen die voldoende op de hoogte was om informatie te verstrekken over het fonds, liefst een lid van het bestuur. In veel gevallen waren verschillende telefooncontacten nodig om dit te realiseren. De contactpersoon kreeg kort enige uitleg over het onderzoek en werd vervolgens gevraagd of een informatiepakket en een toegangslink naar de webquestionnaire mochten worden toegestuurd (per e-mail aangezien dit de vertraging minimaliseert). Het informatiepakket bestond uit: een brief van SEO Economisch Onderzoek (Bijlage I), een notitie van SEO Economisch Onderzoek (Bijlage II), een brief van het ministerie van Financiën (Bijlage III) en de vragenlijst (Bijlage IV). Deze zijn bijgevoegd aan het einde van de bijlage. Als een fonds na vijf werkdagen de enquête nog niet had ingevuld werd het benaderd met een herhalingsoproep.

Een aantal fondsen (74) kon niet worden bereikt, omdat het telefoonnummer niet beschikbaar of niet meer juist was. In dit geval is aan het fonds een brief gestuurd met het verzoek om contact op te nemen met SEO Economisch Onderzoek (Bijlage V). Daarbij werd de brief van het Ministerie van Financiën en de notitie bijgevoegd.

De webquestionnaire bevat een vragenlijst die in overleg met het ministerie van Financiën is samengesteld (zie Bijlage IV). De respondenten geven aan het begin van de vragenlijst de naam van hun fonds op om de onderzoekers in staat te stellen na te gaan welke fondsen wel en niet hebben deelgenomen. De respondenten blijven anoniem, de naam van het fonds wordt losgekoppeld van de verdere informatie die zij verstrekken.

Aantal fondsen

Om het aantal waarborg- en garantiefondsen in Nederland te bepalen, wordt gebruik gemaakt van informatie uit de enquêtes en op andere wijze verkregen informatie (via telefoongesprekken en websites). Onderscheid kan worden gemaakt tussen drie soorten fondsen: fondsen die de vragenlijst hebben ingevuld (zestig fondsen), fondsen die niet hebben deelgenomen maar waarvan wel bekend is wat hun basiskarakteristieken zijn (96 fondsen) en fondsen waarvan niets bekend is (zeventig fondsen).

Om de zeventig onbekende fondsen te kunnen indelen maken we gebruik van twee methoden. De eerste methode veronderstelt dat de onbekende niet-respondenten dezelfde verdeling volgen als de respondenten en de bekende niet-respondenten samen. Voorbeeld: 32 van de 156 fondsen (20,5 procent) zijn actief ten behoeve van consumenten. Voor de onbekende niet-respondenten leidt dit tot een schatting van $20,5\% \cdot 70 = 14$ fondsen. De groep bekende niet-respondenten bevat relatief veel opgeheven fondsen en instellingen die geen waarborg- of garantiefonds zijn. Dit komt omdat deze fondsen dit vaak meteen aangaven wanneer zij telefonische werden benaderd (als reden om niet aan het onderzoek te hoeven deelnemen). Deze methode leidt daardoor tot een vrij lage schatting voor de categorieën A, B en C van tabel 13).

De tweede methode veronderstelt dat de onbekende niet-respondenten dezelfde verdeling volgen als de respondenten. Voorbeeld: achttien van de zestig respondenten (dertig procent) zijn actief ten behoeve van consumenten. Voor de onbekende niet-respondenten leidt dit tot een schatting van $30\% \cdot 70 = 21$ fondsen. De respondenten bevatten relatief weinig opgeheven fondsen en instellingen die geen waarborg- en garantie fonds zijn, waardoor de schattingen voor de categorieën A, B en C van tabel 13 relatief hoog zijn.

Aangezien de twee methoden tot twee uitersten leiden en alle waardes daartussen goed mogelijk zijn, geven we de schatting weer als het interval tussen beide schattingen. Tabel 13 vat dit samen.

Tabel 13 Schatting aantal waarborg- en garantiefondsen in Nederland

	Respondenten	Niet-respondenten, bekend	Niet-respondenten, onbekend (schatting)	Totaal (schatting)
A Fonds voor consumenten	18	14	14-21	46-53
B Fonds ten behoeve van bedrijven of instellingen	13	12	11-15	36-40
C Fonds ten behoeve van beroepsgroep	4	7	5-5	16
D Fonds voor personeel van één of meer instellingen	5	5	4-6	14-16
E Beheerders van Derdengelden	3	8	4-5	15-16
F Geliquideerd/ niet meer actief	3	17	5-9	25-30
G Geen waarborg- en garantiefonds	7	24	8-14	39-45
H verzekeraar/ onder overheidstoezicht	7	9	7	23
Totaal	60	96	58-82	214-239

Bijlage I Brief (na telefonisch contact)

Naar aanleiding van ons telefoongesprek d.d. 3 augustus 2006

Geachte heer/mevrouw,

In het kader van de voorbereiding op de *Wet op het financieel toezicht* laat het Ministerie van Financiën een onderzoek uitvoeren naar de praktijk van garantie- en waarborgfondsen in Nederland. SEO Economisch Onderzoek (website: www.seo.nl) voert dit onderzoek uit. Zie bijlage 1 voor een aanbevelingsbrief van het Ministerie. Bijgevoegde notitie gaat uitgebreider in op de achtergrond van het onderzoek.

Ik verzoek u vriendelijk om uw medewerking aan dit onderzoek. In bijgevoegd vragenformulier vindt u de vragen die in het onderzoek aan de orde komen. Deze kunt u invullen en per post aan onderstaand adres retourneren. Wilt u liever dit vragenformulier via een afgeschermd internetvragenlijst invullen kunt u contact opnemen met SEO Economisch Onderzoek op onderstaand telefoonnummer of email adres.

In verband met de doorlooptijd van wetgeving en consultatie moet ik u, mede namens het Ministerie, vragen om dit verzoek met hoge prioriteit te behandelen – ook als u de indruk hebt dat de vragen niet (geheel) op uw organisatie van toepassing zijn.

U bij voorbaat dankend voor uw medewerking,
tekent met vriendelijke groet,

Drs. Peter Risseeuw

clusterhoofd bedrijfstakanalyse

SEO Economisch Onderzoek

Roetersstraat 29, 1018 WB Amsterdam

(020) 525 1630

p.risseeuw@seo.nl

www.seo.nl

Bijlagen:

1. aanbevelingsbrief van het Ministerie van Financiën;
2. toelichtende notitie;
3. vragenformulier

Bijlage II Notitie

seo economisch onderzoek
economic research

Notitie

datum
onderwerp

augustus 2006
Onderzoek garantie- en waarborgfondsen

De overheid heeft een nieuwe wet in voorbereiding die onder andere het toezicht op de verzekeringbranche regelt: de *Wet op het financieel toezicht*. Het wetsvoorstel is thans in behandeling bij de Eerste Kamer. De verwachting is dat het voorstel per 1 januari 2007 de huidige toezichtwetgeving zal vervangen. Informatie over deze wet is te vinden op de website van het Ministerie van Financiën, www.minfin.nl.

Onder de huidige toezichtwetgeving moeten alle ondernemingen die verzekeringen aanbieden aan de eisen van de wet voor verzekeraars voldoen. Deze ondernemingen werken onder een verzekeringsvergunning van De Nederlandsche Bank, dienen een vermogen aan te houden en te rapporteren aan De Nederlandsche Bank.

Of er sprake is van verzekeren in de zin van de huidige toezichtwetgeving en de *Wet op het financieel toezicht*, is afhankelijk van de activiteiten van de betrokken onderneming of organisatie. Belangrijk is of er sprake is van een overeenkomst waarin wordt afgesproken dat de onderneming of organisatie een risico dat iemand kan lopen, overneemt. Sommige waarborg- en garantiefondsen verrichten activiteiten die dicht tegen het verzekeringsbegrip aanliggen, of zelfs daaraan raken. Omwille van het specifieke karakter van deze fondsen, hun bijzondere doelstelling en maatschappelijke rol, is besloten om in de *Wet op het financieel toezicht* een eigen regime voor deze fondsen in het leven te roepen.

De *Wet op het financieel toezicht* gaat uit van een verbod voor het optreden als waarborg- of garantiefonds voor fondsen die *geen* verzekeringsvergunning hebben. Op basis van de *Wet op het financieel toezicht* zijn fondsen die een beroep kunnen doen op een van overheidswege verstrekte garantie, of die onder overheidstoezicht staan, van het verbod vrijgesteld. Ook fondsen die binnen een beperkte kring werken, zoals personeelsfondsen, zijn vrijgesteld.

Bij ministeriële regeling kunnen ook andere fondsen onder het nieuwe regime van de *Wet op het financieel toezicht* van dit verbod worden uitgezonderd. Om een goede afweging te kunnen maken welke fondsen nog meer vrijgesteld zouden moeten worden, heeft het Ministerie van Financiën dit door SEO Economisch Onderzoek uitgevoerde onderzoek geïnitieerd. Het onderzoek is erop gericht om de verschillende

organisatievormen en werkwijzen van de bestaande fondsen in kaart te brengen. De resultaten van het onderzoek zullen worden gebruikt om te bepalen of ook andere fondsen voor vrijstelling van het verbod in aanmerking kunnen komen. De fondsen waarvoor geen regeling wordt getroffen vallen zodoende onder het verbod, tenzij ze beschikken over een verzekeringsvergunning. Voor deze fondsen zal een overgangsregime gelden, zodat zij voldoende tijd hebben om aan de *Wet op het financieel toezicht* te voldoen.

Bijlage III Brief ministerie van Financiën

 ministerie van Financiën			
Directie Financiële Markten			
Aan geadresseerde			
Datum	Uw brief (Kenmerk)	Ons kenmerk	Inlichtingen
1 augustus 2006		FM 2006-01864 M	
Onderwerp	Onderzoek naar waarborg- en garantiefondsen		
<p>Het ministerie van Financiën heeft SEO Economisch Onderzoek verzocht onderzoek te doen naar waarborg- en garantiefondsen in Nederland. Het doel van dit onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de diverse modaliteiten waarin deze fondsen voorkomen. Dit inzicht is nodig om een regeling voor deze fondsen te treffen in de nieuwe toezichtwetgeving die per 1 januari 2007 van kracht wordt.</p> <p>Omdat uw instelling bekend staat als een waarborg- of garantiefonds, heeft SEO Economisch Onderzoek besloten u te benaderen. Namens Financiën wil ik u van harte aanmoedigen om mee te werken aan dit onderzoek. Dit is belangrijk omdat de regeling in de wet ook voor uw instelling relevant kan zijn. Voor een nadere omschrijving van de achtergrond van dit onderzoek, de regeling die in toezichtwetgeving wordt opgenomen en de relevantie hiervan voor uw instelling verwijs ik u graag naar de bijgesloten notitie van SEO Economisch Onderzoek.</p> <p>Bij voorbaat dank voor uw medewerking.</p> <p>De directeur Financiële Markten,</p> <p>dr. B ter Haar</p>			
Postbus 20201 2500 EE Den Haag	Bezoekadres Prinsenhof Prinses Beatrixlaan 512, Den Haag	www.minfin.nl	

Bijlage IV Vragenlijst

seo economisch onderzoek
economic research

Vragenlijst

datum
onderwerp

augustus 2006
Onderzoek garantie- en waarborgfondsen

In de vragenlijst wordt gesproken over waarborg- en garantiefonds of kortweg fonds. Mogelijk bent u niet gewend uw organisatie een fonds te noemen. Leest u dan in dat geval in plaats van fonds, steeds instelling of organisatie.

De gegevens die u verstrekt worden **anoniem** behandeld. Dat wil zeggen:

- de gegevens die u verstrekt zullen niet aan derden worden verstrekt, ook niet aan het Ministerie van Financiën of De Nederlandsche Bank;
- in de onderzoeksrapportages zullen geen individueel herleidbare gegevens worden opgenomen.

NB Gebruik bij voorkeur de weblink uit de email waar deze vragenlijst bij hoort. Retourneer alleen een papieren vragenlijst als u geen toegang heeft tot het internet.

Namens welk fonds vult u deze enquête in?

Wat is uw functie bij het betrokken fonds?

A. Algemene kenmerken

1. Hoe lang bestaat uw fonds?

☐	Korter dan 1 jaar
☐	1-3 jaar
☐	3-10 jaar
☐	Langer dan 10 jaar

2. Onder welke rechtsvorm is uw fonds actief?

☐	Stichting
☐	Vereniging
☐	BV/NV
☐	Coöperatie
☐	Onderlinge waarborgmaatschappij
☐	Anders, namelijk:

3. Ten behoeve van welke sector of activiteit is uw fonds actief?

☐	Woning(bouw) en woninginterieur
☐	Zorg en welzijn
☐	Onderwijs
☐	Reizen en Vervoer
☐	Land- en tuinbouw
☐	Recreatie en vrijetijdsbesteding
☐	Anders, namelijk:

4. Is uw fonds in juridische zin verbonden met één of meer andere organisaties?

☐	Nee	<i>Organisatie:</i>
☐	Ja, namelijk	☐ Beroepsgroep- / brancheorganisatie
		☐ Commercieel bedrijf
		☐ Financiële instelling
		☐ Vakbond
		☐ Anders, namelijk

5. Wat is de doelstelling van uw fonds?

--

6. Welke activiteiten voert uw fonds uit? (Meer dan één antwoord mogelijk)

☐	Borg staan voor leningen
☐	Garanties afgeven voor faillissement of wanbetaling
☐	Garanties afgeven voor gebrekkige of niet-levering van producten of diensten
☐	Garanties afgeven voor materiële schade
☐	Garanties afgeven voor ziekte, arbeidsongeschiktheid of werkloosheid
☐	Het afgeven van een keurmerk
☐	Advies aan deelnemers
☐	Onderzoek ten behoeve van deelnemers
☐	Het bevorderen van de kwaliteit van een product of dienst, of het consumentenvertrouwen
☐	Anders:

7. Ten behoeve van de producten of diensten van welke partijen geeft uw fonds garanties of waarborgen af?

☐	De eigen organisatie onderneming
☐	Verbonden organisaties of ondernemingen (zoals in concernverband)
☐	Derden
☐	Niet van toepassing

8. Staat uw fonds onder toezicht van de overheid of kan uw fonds een beroep doen op een van overheidswege verstrekte garantie?

☐	Het fonds staat onder overheidstoezicht → ga verder met vraag 25
☐	Het fonds kan een beroep doen op een van overheidswege verstrekte garantie → ga verder met vraag 25
☐	Het fonds heeft geen relatie met de overheid

B. Deelnemers en potentieel begunstigen

9. Wie zijn de potentieel begunstigen (degenen die uiteindelijk een uitkering in geld en/of natura ontvangen) van uw fonds?

☐	Consumenten
☐	(Voormalig) personeel van een specifiek bedrijf
☐	Leden van een beroepsgroep/brancheorganisatie
☐	Bedrijven
☐	Anders, namelijk:

10. Hoeveel potentieel begunstigden heeft uw fonds?

(maak indien nodig een schatting) _____ potentieel begunstigden

11. Worden er premies of financiële bijdragen betaald aan uw fonds?

☐	Altijd → ga verder met vraag 13
☐	In de regel wel
☐	Incidenteel
☐	Nooit → ga verder met vraag 15

12. Welke omstandigheden bepalen of er al dan niet sprake is van een premie of financiële bijdrage?

--

13. Om wat voor premie of financiële bijdrage gaat het en hoe hoog is deze gemiddeld?

	<i>Aard van de premie/ bijdrage</i>	<i>Hoogte bijdrage</i>
☐	Jaarlijkse bijdrage	€
☐	Maandelijks bijdrage	€
☐	Eenmalige bijdrage per waarborg of garantie	€
☐	Eenmalige bijdrage per potentieel begunstigde	€
☐	Anders, namelijk: -----	€

14. Wie betaalt deze premies of financiële bijdragen?

☐	Consumenten
☐	(Voormalig) personeel van een specifiek bedrijf
☐	Leden van een beroepsgroep/brancheorganisatie
☐	Bedrijven
☐	Anders, namelijk: -----

15. Biedt uw fonds rechtstreeks waarborgen en/of garanties aan potentieel begunstigden aan, of loopt dit via tussenliggende organisaties (bijvoorbeeld winkels of reisbureaus)?

☐	Rechtstreeks
☐	Via tussenliggende organisaties
☐	Rechtstreeks en via tussenliggende organisaties

C. Risico en risico-overdracht

16. Dekt uw fonds door middel van waarborgen of garanties risico af?

(meer dan één antwoord mogelijk)

Ja, namelijk het risico van:	
☐	Niet terugbetalen bij leningen
☐	Faillissement of wanbetaling
☐	Gebrekkige- of niet-levering van producten of diensten
☐	Materiële schade
☐	Ziekte, arbeidsongeschiktheid of werkloosheid
☐	Anders, namelijk:
☐	Nee → ga naar vraag 25

17. Van wie neemt uw fonds door middel van waarborgen of garanties risico over?

Dat wil zeggen wie zou het risico dragen als de garantie of de waarborg van het fonds er niet was?

☐	Consumenten
☐	De eigen onderneming of organisatie
☐	Verbonden ondernemingen of organisaties (bijvoorbeeld in concernverband)
☐	Andere ondernemingen of organisaties
☐	Anders, namelijk: _____
☐	Niet van toepassing

18. Hoe vaak keert uw fonds gemiddeld uit op basis van geboden waarborgen of garanties?

☐	Meer dan 10 keer per jaar, namelijk (naar schatting): _____
☐	5-10 keer per jaar
☐	1-5 keer per jaar
☐	Minder dan jaarlijks, maar tenminste eens in de 10 jaar
☐	Minder vaak dan eens in de tien jaar
☐	Niet van toepassing

19. Hoeveel gedupeerden zijn er gemiddeld per gebeurtenis?

☐	Meestal 1 gedupeerde per gebeurtenis
☐	Minder dan 10, maar meestal meer dan 1 per gebeurtenis
☐	Tussen 10-50 gedupeerden per gebeurtenis
☐	Tussen 50-200 gedupeerden per gebeurtenis
☐	Meer dan 200 gedupeerden per gebeurtenis, namelijk (naar schatting): _____
☐	Niet van toepassing

20. Hoeveel gedupeerden zijn er maximaal per gebeurtenis?

☐	Meestal 1 gedupeerde per gebeurtenis
☐	Minder dan 10, maar meestal meer dan 1 per gebeurtenis
☐	Tussen 10-50 gedupeerden per gebeurtenis
☐	Tussen 50-200 gedupeerden per gebeurtenis
☐	Meer dan 200 gedupeerden per gebeurtenis, namelijk (naar schatting): <div style="text-align: right;">-----</div>
☐	Niet van toepassing

21. Hoe groot is het gemiddelde compensatiebedrag per gedupeerde per gebeurtenis?

☐	Minder dan € 1.000 per gedupeerde per gebeurtenis
☐	€ 1.000 - € 5.000 per gedupeerde per gebeurtenis
☐	€ 5.000 - € 10.000 per gedupeerde per gebeurtenis
☐	€ 10.000 - € 50.000 per gedupeerde per gebeurtenis
☐	Meer dan € 50.000 per gedupeerde per gebeurtenis, namelijk (naar schatting): <div style="text-align: right;">€ -----</div>
☐	Niet van toepassing

22. Hoe groot is dan het maximale compensatiebedrag per gedupeerde per gebeurtenis?

☐	Minder dan € 1.000 per gedupeerde per gebeurtenis
☐	€ 1.000 - € 5.000 per gedupeerde per gebeurtenis
☐	€ 5.000 - € 10.000 per gedupeerde per gebeurtenis
☐	€ 10.000 - € 50.000 per gedupeerde per gebeurtenis
☐	Meer dan € 50.000 per gedupeerde per gebeurtenis, namelijk (naar schatting): <div style="text-align: right;">€ -----</div>
☐	Niet van toepassing

23. In welke vorm vindt deze compensatie plaats?

☐	In geld
☐	In natura
☐	In geld en/of in natura
☐	Niet van toepassing

24. Hoe dekt uw fonds de financiële risico's af die het fonds mogelijkwijs zelf loopt?
(meer dan één antwoord mogelijk)

☐	Met eigen vermogen
☐	Ondergebracht bij een vergunninghoudende verzekeraar
☐	Garantstelling door een bedrijf zonder verzekeringsvergunning
☐	Anders, namelijk:
☐	Niet van toepassing

25. Wilt u aanvullende opmerkingen maken naar aanleiding van deze enquête?

--

--- einde enquête. wij danken u voor uw medewerking -----

Bijlage V Brief (geen telefonisch contact)

Geachte heer/mevrouw,

In het kader van de voorbereiding op de *Wet op het financieel toezicht* laat het Ministerie van Financiën een onderzoek uitvoeren naar de praktijk van garantie- en waarborgfondsen in Nederland. SEO Economisch Onderzoek (website: www.seo.nl) voert dit onderzoek uit. Zie bijlage 1 voor een aanbevelingsbrief van het Ministerie.

In het kader van dit onderzoek zouden wij graag met u in contact komen. Helaas hebben wij geen telefoonnummer van u of zijn onze gegevens verouderd. Wij verzoeken u daarom om contact met ons op te nemen, telefonisch of via e-mail. We kunnen u dan een toelichting geven op het onderzoek. De bijgevoegde documentatie geeft al enige informatie.

In verband met de doorlooptijd van wetgeving en consultatie moet ik u, mede namens het Ministerie, vragen om dit verzoek met hoge prioriteit te behandelen – ook als u de indruk hebt dat het onderzoek niet (geheel) op uw organisatie van toepassing is.

U bij voorbaat dankend voor uw medewerking,
tekent met vriendelijke groet,

Dr. Jorna Leenheer

Onderzoeker bedrijfstakanalyse

SEO Economisch Onderzoek

Roetersstraat 29, 1018 WB Amsterdam

(020) 525 1630

j.leenheer@seo.nl

www.seo.nl

Bijlagen:

1. aanbevelingsbrief van het Ministerie van Financiën;
2. toelichtende notitie.